

POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **E.K.**

skazanego z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 26 marca 2025 r.

kwestii dopuszczalności kasacji obrońcy skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 11 października 2024 r., sygn. akt V Ka 114/24,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Radomiu

z dnia 26 października 2023 r., sygn. akt II K 2610/21,

na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. w

zw. z art. 523 § 2 i 4 pkt 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

- 1. pozostawić kasację bez rozpoznania;**
- 2. oddalić wniosek obrońcy skazanego o zasądzenie wynagrodzenia;**
- 3. zwolnić skazanego od ponoszenia kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

E.K. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Radomiu z dnia 26 października 2023 r., sygn. akt II K 2610/21, na karę roku pozbawienia wolności z

warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres 2 lat próby za to, że w okresie od 2006 r. daty bliżej nieustalonej do dnia 23 czerwca 2021 r. w R. znęcał się fizycznie i psychicznie nad byłą żoną E.K. w ten sposób, że wszczynał awantury, w trakcie których bił ją pięściami po głowie i całym ciele, kopał po całym ciele, szarpał za włosy, używał wobec niej słów powszechnie uznawanych za obelżywe, groził pozbawieniem życia i zdrowia, a w dniu 6 marca 2021 r. w R., złapał pokrzywdzoną za włosy, wrywając ich garść, rzucił na podłogę, a następnie kilkakrotnie uderzał pięściami po głowie i całym ciele, kopał po ciele, czym naruszył czynności narządów ciała pokrzywdzonej na okres nieprzekraczający dni siedem, tj. za czyn z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Okręgowy w Radomiu, po rozpoznaniu apelacji obrońcy, wyrokiem z dnia 11 października 2024 r., sygn. akt V Ka 114/24, utrzymał w mocy wyrok Sądu I instancji.

Ustanowiony z urzędu w postępowaniu kasacyjnym obrońca wniósł kasację od wyroku Sądu odwoławczego, zaskarżając go w całości i zarzucając:

„1. rażące naruszenie prawa procesowego, mającego istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 7 k.p.k. poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego sprzeczną z logiką, zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego poprzez ustalenie, iż to oskarżony był osobą stosującą przemoc, choć z zebranego materiału dowodowego płyną odmienne wnioski zwłaszcza z zeznań samego oskarżonego wynika, iż w dacie 3-4 marca 2021 r. był wyjątkowo słaby, gdyż był dzień po pierwszym wlewie w ramach chemioterapii, a w ciągu 10 godzin wlane miał 2.5 litra wyjątkowo agresywnych środków farmakologicznych, a tym samym nie był w stanie dopuścić się agresji 6 marca 2021 r., bowiem był osobą skrajnie osłabioną ;

2. rażące naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na treść orzeczenia, to jest przepisów art. 7, 410, 424 § 1 pkt 1 w zw. z art. 458 i art. 457 § 3 k.p.k., polegające na: całkowicie dowolnej, a nie swobodnej ocenie materiału dowodowego, dokonanej w sposób spreczny z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, poprzez pominięcie instrumentalnego zachowania pokrzywdzonej, która jest osobą

prowokującą, a złożone przez nią zeznania są obarczone działaniem kierunkowym, czego nie sposób wykluczyć, a tym samym podlegają podważeniu ich wiarygodności;

3. rażące naruszenie prawa procesowego, mającego istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 457 § 3 k.p.k. poprzez nie ustosunkowanie się przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu wyroku do zarzutu apelacji i w konsekwencji nie przeprowadzenie dowodu w postaci dokumentów znajdujących się w aktach sprawy Sądu Okręgowego w R. za sygn. akt I C [...] /11 oraz I C [...] /20, co finalnie uniemożliwiło ustalenie stanu faktycznego w niniejszej sprawie.”

Podnosząc powyższe, obrońca wniósł uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Radomiu do ponownego rozpoznania, a także o zwolnienie skazanego od uiszczenia opłaty kasacyjnej i zasądzenie na rzecz skarżącego kosztów procesu tytułem udzielonej pomocy prawnej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

W pisemnej odpowiedzi na kasację obrońcy prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jako niedopuszczalna z mocy ustawy, nie podlega rozpoznaniu.

Przepis art. 523 § 2 k.p.k. stanowi, że „kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania”. Stoi to na przeszkodzie wniesieniu przez stronę kasacji na korzyść skazanego, jeżeli nie został on skazany za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę bezwzględnego pozbawienia wolności. Ograniczenie to nie dotyczy jedynie kasacji wnoszonych w trybie art. 521 § 1 i 2 k.p.k. przez tzw. podmioty specjalne (Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka), a także tych wskazujących na wystąpienie w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej (por. art. 523 § 4 k.p.k.). Oznacza to, że w

przypadku skazania na karę inną niż bezwzględnego pozbawienia wolności niedopuszczalne jest podnoszenie przez obrońcę lub prokuratora w kasacji na korzyść jakichkolwiek innych niż określone w art. 439 § 1 k.p.k. naruszeń prawa i to nawet, jeśli były one rażące i miały istotny wpływ na treść orzeczenia, pod rygorem uznania kasacji za niedopuszczalną. W konsekwencji kasacja na korzyść nie przysługuje stronie w wypadku skazania na karę grzywny, karę ograniczenia wolności albo karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, albo w razie odstąpienia od wymierzenia kary, jak również w razie umorzenia lub warunkowego umorzenia postępowania, chyba że zachodzi bezwzględna przyczyna odwoławcza.

Opisana wyżej przeszkoda do wniesienia kasacji na korzyść skazanego wystąpiła w niniejszej sprawie. E.K. został bowiem skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Radomiu z dnia 26 października 2023 r., sygn. akt II K 2610/21, na karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 2 k.k. Sąd zawiesił warunkowo na okres próby 2 lat. Wyrok ten został utrzymany w mocy orzeczeniem Sądu odwoławczego, a zatem rozstrzygnięcie o karze nie uległo modyfikacji. W tych okolicznościach, skoro wyznaczony z urzędu obrońca uznał, że istnieją podstawy do wniesienia w przedmiotowej sprawie kasacji, powinien był oprzeć ją wyłącznie o zarzuty stanowiące tzw. bezwzględne przyczyny odwoławcze. Tymczasem w sporządzonej i wniesionej kasacji zarzucił wyrokowi Sądu odwoławczego inne naruszenia prawa procesowego, nie mające takiego statusu. Uchybił tym samym treści art. 523 § 2 i 4 pkt 1 k.p.k., ustanawiających warunki wniesienia kasacji na korzyść skazanego.

Przepis art. 531 § 1 k.p.k. nakazuje pozostawić bez rozpoznania przyjętą kasację, jeżeli jej przyjęcie nastąpiło na skutek niezasadnego przywrócenia terminu lub gdy nie odpowiada ona przepisom wymienionym w art. 530 § 2 k.p.k. Przepisami tymi są art. 120 § 2, art. 429 § 1 i art. 523 § 1 k.p.k. W art. 429 § 1 k.p.k. mowa o sytuacji, gdy środek odwoławczy (w tym przypadku kasacja) został wniesiony po terminie lub przez osobą nieuprawnioną albo jest niedopuszczalny z mocy ustawy. Z tą ostatnią okolicznością mamy do czynienia w niniejszym postępowaniu, ponieważ Kodeks postępowania karnego w art. 523 § 2 k.p.k. (przy

uwzględnieniu wyjątków zawartych w § 4) zabrania wnoszenia kasacji od wyroku skazującego, jeśli nie została nim wymierzona kara bezwzględnego pozbawienia wolności. Mając na względzie treść przytoczonych wyżej przepisów Sąd Najwyższy był zobowiązany pozostawić kasację obrońcy E.K. bez rozpoznania.

Wniosek obrońcy z urzędu o przyznanie na jego rzecz wynagrodzenia za sporządzenie kasacji podlegał oddaleniu, ponieważ wynagrodzenie to nie przysługuje mu ze względu na sporządzenie niedopuszczalnego z mocy ustawy środka zaskarżenia (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2018 r., II KK 409/18 i powołane tam orzeczenia). „Skarb Państwa nie może bowiem ponosić kosztów czynności procesowo wadliwych, a dokonanych przez podmiot fachowy, powołany specjalnie po to, aby do wadliwości takich nie dopuścić i uchronić stronę przed ich proceduralnymi skutkami” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2005 r., IV KK 418/04).

Z kolei, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k., należało zwolnić skazanego od ponoszenia kosztów postępowania kasacyjnego, uwzględniając jego trudną sytuację materialną, a przede wszystkim mając na uwadze względy słuszności, przemawiające za nieobciążaniem kosztami postępowania skazanego, gdy nie miał on wpływu na wniesienie przez obrońcę niedopuszczalnej kasacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2016 r., V KK 21/16).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[WB]

[a.ł.]